

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали

XI Міжрегіональної науково-методичної
інтернет-конференції

6–7 грудня

Харків — 2018

Реалізація принципу наочності під час викладання медичної біології іноземним студентам

Кальян В. В., Миронова І. І., Бородіна О. С.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Процес навчання у цілому та у вищій школі зокрема базується на основних принципах, дотримання яких забезпечує його ефективність. Принципи навчання визначають зміст, форми та методи роботи. Серед них можна виділити наступні: принцип науковості, принцип систематичності й послідовності навчання, принцип доступності навчання, принцип зв'язку навчання з життям, принцип свідомості й активності студентів у навчанні, принцип наочності, принцип диференційного та індивідуального підходів.

Під час викладання медико-біологічних дисциплін у медичних вишах дотримання усіх наведених вище принципів є запорукою успішного навчання студентів. Процес навчання іноземних студентів характеризується певними особливостями, але основні принципи залишаються міцним фундаментом для організації навчального процесу. Викладачами кафедри медичної біології Харківського національного медичного університету вже було обґрунтовано доцільність реалізації принципів диференційного та індивідуального підходів навчання, використання біологічного перформансу, позааудиторної діяльності для ефективного вивчення медичної біології (Кальян, 2016; Садовниченко та ін., 2016; Миронова та ін., 2018). Враховуючи той факт, що навчальна дисципліна «Медична біологія» поєднує в собі матеріал багатьох наук, що пов'язані з життям, яке є формою існування матеріального світу, необхідно звернути увагу на створення умов для реалізації саме принципу наочності.

Як відомо, 80% інформації надходить до головного мозку за рахунок зорового аналізатора. Крім того, зорове сприйняття певного матеріалу є більш емоційно забарвленим, що сприяє кращому запам'ятовуванню. Зображення є найбільш точним у відтворенні будь-якого матеріалу, лише словами не можна пояснити краще те, що можна побачити. Особливо це стосується природничих дисциплін, предметом та об'єктом яких є матеріальні субстанції та процеси, що з ними пов'язані.

Під час викладання медичної біології слід використовувати усі можливі форми для реалізації принципу наочності. Сучасне мультимедійне обладнання дає можливість демонструвати *Microsoft PowerPoint 2010* презентації, без яких вже не можна уявити проведення лекцій. Доцільним є використання *Microsoft PowerPoint 2010* презентацій і під час практичних занять, що сприяє кращій організації

процесу навчання. Мультимедійні засоби дають можливість демонструвати моделі предметів та явищ, малюнки, фотографії, портрети, схеми, таблиці, діаграми. Відеоматеріали забезпечують сприйняття процесів у динаміці, а предметів — у просторовому 3D розташуванні, але за новими технологіями не слід забувати, що використання реальних мікро- та макропрепаратів під час вивчення медичної біології є найголовнішим інструментом реалізації принципу наочності.

Принцип наочності повинен реалізовуватися не лише на етапі засвоєння нових знань, але й під час перевірки рівня засвоєння матеріалу. Уміння диференціювати різні стадії розвитку паразитів, нормальні та патологічні стани на малюнках та під мікроскопом на мікропрепаратах, а також на макропрепаратах, є обов'язковою умовою підтвердження необхідного рівня знань.

Також слід звернути увагу, що дотримання принципу наочності під час викладання медичної біології іноземним студентам є навіть більш значущим, ніж для студентів, що навчаються рідною мовою. Мовний бар'єр ускладнює належне сприйняття інформації студентами. Проте, демонстрація предметів та явищ полегшує засвоєння матеріалу та формує позитивне ставлення до предмету та процесу навчання в цілому.

Щодо вдосконалення засобів контролю знань студентів з дисципліни «Медична біологія»

Кузнецов К. А.

Харківський національний медичний університет, Україна, м. Харків

Збалансованість різних видів оцінки навчально-пізнавальної діяльності студентів-медиків на сьогоднішній день є одним з головних питань оптимізації освітнього процесу.

В літературі обговорюються різні підходи, серед них як покращення форм тестового контролю (Улановська–Циба та ін., 2011), так і необхідність застосування відкритих питань замість тестів (Черешнюк та ін., 2017).

Тестова система, як один з основних видів контролю успішності студентів, безперечно, має низку переваг, серед яких об'єктивність оцінювання, простота використання та можливість багаторівневого моніторингу знань (репродуктивний, описовий, асоціативний). Втім, розуміння тестового контролю часто зводиться лише до завдань на вибір однієї або кількох правильних відповідей. Такий підхід не дозволяє повністю відобразити набуті знання та уміння, що необхідні для розрахункових або ситуаційних задач.